Handläggare: David Waleh

PAN 2018-04-10 P 4
TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-03-26

PaN A1801-0002376
LS 2017-1455

Budgetunderlag inför SLL Mål och budget 2019
med plan för åren 2020-2022 samt förslag till investeringsplan för 2019-2028.

Ärendet

I ärendet föreligger förvaltningens budgetunderlag för 2019 enligt bilaga 1. Av budgetunderlaget framgår bland annat att patientnämnden har fått ett utökat uppdrag och att nämndens roll har förstärkts. Detta i och med att lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården trädde i kraft 1 januari 2018. Denna lag kommer med all sannolikhet att resultera i att ett antal klagomålsärenden som tidigare utretts av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) kommer att hänvisas till förvaltningen. Sammantaget innebär den nya lagen att ytterligare kompetens behöver tillföras förvaltningen då nämndens uppdrag har en högre dignitet än tidigare.

Enligt regeringens budgetproposition 2018 kompenseras landstingen för överföringen av ärenden från IVO till patientnämnderna, vilket är en följd av den nya lagen. Landstingen erhöll en utökning av de generella statsbidragen med totalt 20 mkr från och med 2018, varav Stockholm tilldelades 2 mkr för sin patientnämndsverksamhet. Det är angeläget att patientnämnden tillförs dessa medel som är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna fullfölja de uppdrag som den nya lagen medför och därmed bidra till att förbättra hälso- och sjukvården enligt lagens intentioner.

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta att

- anta budgetunderlag för 2019
- uppdra till förvaltningen att insända budgetunderlag 2019 enligt anvisningarna
- omedelbart justera beslutet.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilaga:
1. Budgetunderlag 2019 med Investeringsplan 2019-2028

Förklarande anvisningar (gäller flikarna trafik, FUT och Vård)

1) Status. Ange vilken fas investeringsobjektet befinner sig i enlighet med investeringsstrategin: pågående, utreds, planeras alternativt ej beslutat om utredningsbeslut i landstingsstyrelsen saknas för objektet.

Om beslut är aktuellt i samband med beslut om 2018 års budget i landstinggstyrelsen eller landstinhsfullmäktige ange "beslut". Om objektet saknar

2) Prioritet nya objekt. Prioritet: bedömningen sker utifrån hur viktigt objektet är i relation till andra objekt, hur brådskande det är att genomföra objektet samt hur väl det uppfyller politiska huvudmål.

Högsta prioritetet anges med "1". Allt eftersom prioriteten faller åsätts objekten "2", "3" osv.

3) Planerad driftsättning av hela eller delar av objektet. Ange den del av utgiften som aktiveras i balansräkningen (motsvarande ANLT-konton) för respektive år.

4) Ange de årliga utgifterna för ersättningsinvesteringarna (gäller fliken Trafik).

Stockholms läns landsting

Patientnämndens förvaltning
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Diarienummer
LS 2017-1455
PAN A1801-0002376

Patientnämnden

Budgetunderlag inför SLL Mål och budget 2019

med plan för åren 2020–2022
samt förslag till investeringsplan för 2019–2028

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys 3

2. Landstingets mål 4

3. Ekonomiska förutsättningar 5

3.1 Äskande av statsbidrag för patientnämndens verksamhet 6

4. Investeringar 7

1. Omvärldsanalys

Patientnämndens förvaltning är en del av landstinget, men opartisk och fristående från de vårdgivare som möter patienter inom hälso- och sjukvården. Patienter och anhöriga kan vända sig till patientnämnden när det har uppstått problem i kontakterna med i princip all offentligt finansierad hälso- och sjukvård. Det gäller såväl privat, kommunal och landstingskommunal vård som Folktandvården, privata tandhygienister och två privata tandvårdsgivare. Nämnden rekryterar, utbildar och utser också stödpersoner för patienter som tvångsvårdas inom psykiatrin eller som isoleras enligt smittskyddslagen.

I princip finns inga möjligheter att påverka omfattningen av de olika verksamhetsdelarna då de som har synpunkter på vården, ansöker om stödperson eller önskar statistiska sammanställningar, kontaktar förvaltningen utifrån egna behov och önskemål.

En ny lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården trädde i kraft den 1 januari 2018, vilket med all sannolikhet kommer att resultera i att ett antal klagomålsärenden som tidigare utretts av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) kommer att hänvisas till förvaltningen.

Patientnämnden har i och med den nya lagen fått ett utökat uppdrag och nämndens roll har förstärkts. Bl.a. ska nämnden föreslå åtgärder för riskområden och göra årliga analyser på aggregerad nivå från det material som inkommit till nämnden.

Enligt den nya lagen ska patientnämnden ta särskild hänsyn till barn bästa så att deras frågor och synpunkter på den vård som de har fått, skyndsamt besvaras. Med anledning av detta kommer förvaltningen att revidera rutiner gällande handläggning av ärenden som rör barn och ungdomar.

Även om vissa typer av problem kan minska som en följd av nämndens och vårdens förebyggande insatser, tyder andra faktorer på en utveckling även i motsatt riktning. Sjukvården befinner sig i en ständig utveckling. Både befolkningen och antalet patienter ökar i antal. Det har genomförts och planeras organisatoriska förändringar, bland annat i samband med att Nya Karolinska Solna togs i drift, samtidigt som det skapas nya patientströmmar mellan de olika vårdgivarna. Allt detta kan komma att påverka mängden ärenden som anmäls till patientnämnden.

Förvaltningens informationsinsatser i form av fysiska möten kommer förmodligen att koncentreras till sammanhang där verkliga träffar är den optimala informationskanalen. Troligtvis kommer detta att gälla för vissa prioriterade målgrupper som patienter och deras organisationer, chefer och andra anställda inom vården, samt företrädare för landstingets politiska ledning. I dag arbetar förvaltningen med aktiva informationsinsatser gentemot flera av dessa målgrupper och det kommer att fortsätta. Denna tydligare målgruppsinriktning och prioritering har medfört att antalet externa informationstillfällen har minskat något under det år som gått. Förvaltningen planerar att

utöka den information som finns tillgänglig på webbplatsen med presentations- och undervisningsmaterial som kan laddas ned av vården, organisationer med flera.

Förutom lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården, påverkas patientnämndens verksamhet även av nedanstående:

Allmänna dataskyddsförordningen, ofta benämnd GDPR efter engelskans General Data Protection Regulation, innehåller regler för hur man får behandla personuppgifter. Förordningen ersätter den nu gällande personuppgiftslagen (1998:204) och innehåller en del nyheter i form av tydligare rättigheter för enskilda gällande exempelvis information, insyn och möjligheter att klaga på hanteringen av deras personuppgifter samt även tydligare regler för den personuppgiftsansvariga. Denna ska gå igenom alla register med personuppgifter och säkerställa att dessa behandlas korrekt och enligt gällande rättslig grund.

Den nya kommunallagen (2017:725) innebär bland annat att den kommunala anslagstavlan i fortsättningen ska vara webbaserad. Vidare, enligt lagen ska nämnder själva få avgöra om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till dem. Patientnämnden i Stockholms läns landsting har fastslagit att beslut tagna på delegation även fortsättningsvis ska anmälas till nämnden.

2. Landstingets mål

Enligt landstingets mål och budget 2019 ska patientnämnden bidra till att landstinget uppnår följande mål:

- tillgänglighet, valfrihet och kvalitet i hälso- och sjukvården
- långsiktigt hållbar ekonomi, vilket innebär att nämndens resultatkrav ska uppnås och de ekonomiska ramar som anges i investeringsplanen för nämnden och för nämndens ansvarsområde ska hållas
- hållbar verksamhet
- tryggad kompetensförsörjning.

För att hälso- och sjukvården i Stockholm ska vara tillgänglig, valfri och hålla god kvalitet, behöver kunskapen om patientnämnden bland allmänhet och personal öka. Därför planerar förvaltningen att

- anordna föreläsningar och seminarier i syfte att skapa dialog och medvetenhet om verksamheten
- genomföra fördjupade analyser och uppföljning av inkomna ärenden rörande specifika problemområden och redovisa dessa i rapporter som delges berörda vårdgivare
- öka antalet principärenden i syfte att säkerställa att vården ständigt blir förbättrad.

För att patientnämnden ska bidra till ökad hållbar verksamhet och att resultatkraven blir uppnådda, har investeringar gjorts för att öka verksamhetens digitaliseringsgrad. Detta innebär också en effektivare hantering av inkommande klagomålsärenden som förväntas öka under året.

Förvaltningen genomför omfattande verksamhetsförändringar under 2018 för att säkra att den framtida kompetensen håller en god nivå för att klara av verksamhetens utmaningar. Nya handläggare kommer även att anställas, och förvaltningen kommer att organiseras i fem grupper som arbetar med inriktning mot:

- klagomål på psykiatrisk vård
- ärenden som berör barn och ungdomar
- allmän handläggning
- analys och uppföljning
- stabsfunktion.

Förvaltningen har även planer på att stärka stödpersonsverksamheten, vilket kommer att ske via insatser som intensivare marknadsföring samt rekrytering vid jobbmässor. Det kommer även att hållas seminarier och föreläsningar för befintliga stödpersoner för att öka kunskapen och uppdatera dessa om eventuella förändringar inom hälso- och sjukvården i allmänhet och psykiatrin i synnerhet.

Som ett led i att landstinget ska uppnå lägre administrativa kostnader och förenkla administrationen av t ex beslut och vid blanketthanering föreslår patientnämnden att digital signering införs för samtliga verksamheter under 2019.

3. Ekonomiska förutsättningar

Digitaliseringsarbetet som påbörjades under 2017 är mycket omfattande och kan komma att pågå in på 2019. Det finns en risk att kostnaderna initialt kan öka i samband med digitaliseringen som dock i ett längre perspektiv kommer att effektivisera handläggningen.

I och med att patientnämnden övertar allt fler av IVOs ärenden ses ett kritiskt behov att anställa fler handläggare som har nödvändig kompetens.

Nämnden är positiv till den planerade samlokaliseringen, under förutsättning att särskild hänsyn tas till förvaltningens behov av tysta rum, sekretess, besöksrum och utökad säkerhet. Förvaltningens lokaler idag är belägna på Hornsgatan, dock kommer nuvarande hyreskontrakt att löpa ut 2019. En riskfaktor är att patientnämnden kan komma att behöva betala dubbelhyra i det fallet att flytten sker innan kontraktet har löpt ut.

3.1 Äskande av statsbidrag för patientnämndens verksamhet

Enligt regeringens budgetproposition 2018 kompenseras landstingen för överföringen av ärenden från IVO till patientnämnderna, vilket är en följd av den nya lagen. Landstingen erhöll en utökning av de generella statsbidragen med totalt 20 mkr från och med 2018, varav Stockholm tilldelades 2 mkr för sin patientnämndsverksamhet. Det är angeläget att patientnämnden tillförs dessa medel som är en förutsättning för att förvaltningen ska kunna fullfölja de uppdrag som den nya lagen medför och därmed bidra till att förbättra hälso- och sjukvården enligt lagens intentioner.

Den nya lagen uttrycker tydligt att patientnämndernas analysskyldighet ökar. Nämnderna ska uppmärksamma vården på riskområden och hinder för en patientcentrerad vård och föreslå åtgärder för förbättring. Utifrån patienternas erfarenheter ska relevanta problemområden analyseras och resultaten spridas till berörda vårdverksamheter och även i den politiska organisationen.

Enligt lagen ska förvaltningen också intensifiera och utveckla samverkan med patient- och brukarorganisationer samt aktörer inom innovationsområdet.

Patienter/anmälare kan från och med 2018 ställa ökade krav på förvaltningen för att få hjälp att sammanfatta sina frågeställningar och formulera skriftliga inlagor. Förvaltningen ska även hjälpa till att ordna möten med vården och vid behov delta vid dessa.

Lagen ställer vidare särskilda krav på hantering av ärenden som avser barn och ungdomar. Dessa ärenden ska handläggas extra skyndsamt och förvaltningen ska tillse att vårdgivarna utformar sina svar till minderåriga på lämpligt vis.

Sammantaget innebär den nya lagen att ytterligare kompetens behöver tillföras förvaltningen då nämndens uppdrag från och med 2018 fått en högre dignitet än tidigare. Patientnämnden behöver därför anställa handläggare med mer vetenskaplig kompetens än vad som tidigare krävts. Därutöver tillkommer att det totala antalet ärenden sannolikt kommer att öka som en följd av att IVOs utredningsskyldighet begränsats från och med 2018, vilket resulterar i att fler handläggare behövs för att hantera ärendemängden. Förvaltningen kommer noggrant att följa utvecklingen för att möta de nya utmaningarna på bästa sätt.

4. Investeringar

Enligt tidigare beslut har patientnämnden inget utrymme för investeringar under åren 2019-2028. För att förenkla administrationen av såväl klagomåls- som stödpersonsärenden har förvaltningen inlett ett arbete för att möjliggöra ökad digitalisering och kommunikation med bibehållen sekretess med både anmälare och vården, vilket också kommer att förenkla ärendeadministrationen. Investeringar har gjorts i såväl befintliga som nya system och funktioner. För att finansiera detta inom befintlig budget har förvaltningen vakanshållet ett par tjänster.

Detta budgetunderlag inför SLL Mål och budget 2019 med plan för åren 2020–2022 samt förslag till investeringsbudget 2019 och investeringsplan för 2020–2028 har nämndbehandlats 2018-04-10.

Datum

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor:
Bilaga 1 Investeringsplan 2019-2028 med investeringsbilaga

27.9.1 Investeringsplan 2017–2021, direktiv 2022 samt prognos 2023–2026 Trafikinvesteringar

Mkr	Status[1]	Prioritet nya objekt[2]	Total utgift			Investeringsutgifter											Driftsstart[3]									
			Ny prognos total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2018	Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Budget 2018	Prognos 2018	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Trafiknämnden																										
1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige																										
1.1 Strategiska investeringar																										
1.2 Ersättningsinvesteringar																										
1.3 Ospecificerade investeringsobjekt																										
Ospecificerade objekt < 100 mkr																										
2. Nya objekt Strategiska investeringar																										
Utredningsbeslut																										
Inriktningsbeslut																										
Genomförandebeslut																										
2. Nya objekt Ersättningsinvesteringar																										
Utredningsbeslut																										
Inriktningsbeslut																										
Genomförandebeslut																										
2.1 Objekt för beslut kommande budgetperioder																										

fortsättning trafikinvesteringar

Mkr	Status[1]	Prioritet nya objekt[2]	Total utgift			Investeringsutgifter										Driftstart[3]									
			Ny prognos total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2018	Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Budget 2018	Prognos 2018	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Summa investeringsutgifter Trafiknämnden																									
varav medfinansieras av staten och kommuner																									
varav ersättningsinvesteringar[4]																									

27.9.2 Investeringsplan 2017–2021, direktiv 2022 samt prognos 2023–2026 Utbyggd tunnelbana

Mkr	Status[1]	Prioritet nya objekt[2]	Total utgift: Ny prognos total utgift	Total utgift: Fastställd total utgift enligt budget 2018	Total utgift: Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Investeringsutgifter: Budget 2018	Prognos 2018	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige																	
2 Nya objekt																	
S:a investeringsutgifter Förvaltning för utbyggd tunnelbana																	
varav medfinansieras från staten och kommuner																	

27.9.3 Investeringsplan 2017–2021, direktiv 2022 samt prognos 2023–2026 Vårdinvesteringar

1. Byggnadsinvesteringar i Landstingsfastigheter Stockholm
1.1. Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige
1.1.1 Strategiska fastighetsinvesteringar
1.1.1.1 Strategiska investeringar
1.1.2 Övriga fastighetsinvesteringar
1.1.2.1 Ersättningsinvesteringar
1.1.3 Ospecifierade objekt < 100 mkr
Summa beslutade objekt

fortsättning vårdinvesteringar

1.2 Nya objekt

1.2.1 Strategiska fastighetsinvesteringar

Utredningsbeslut	
Inriktningsbeslut	
Genomförandebeslut	

1.2.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder

1.2.3 Övriga fastighetsinvesteringar

Utredningsbeslut	
Inriktningsbeslut	
Genomförandebeslut	

1.2.4 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder

1.2.5 Ospecifierade objekt < 100 mkr

Övriga fastighetsinvesteringar	
Strategiska fastighetsinvesteringar	
Summa LFS nya objekt	
SUMMA BYGGNADSINVESTERINGAR LFS	
varav strategiska fastighetsinvesteringar	
varav övriga fastighetsinvesteringar	

fortsättning vårdinvesteringar

1.3 LSF-NKS Bygg		
1.3.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige		
Ospecifierade objekt < 100 mkr		
1.3.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder		
1.3.3 Inriktningsbeslut		
1.3.4 Genomförandebeslut		
SUMMA LSF-NKS Bygg		
2. Ombyggnader i externt förhyrda lokaler		
2.1 Folktandvården Stockholms Län AB		
Ospecifierade objekt < 100 mkr		
Summa förslag Folktandvården		
2.2 Stockholms läns sjukvårdsområde		
Ospecificerade objekt < 100 mkr		
Summa förslag SLSO		
2.3 Ambulanssjukvården i Storsthlm AB		
Ospecificerade objekt < 100 mkr		
Summa förslag AISAB		
SUMMA INVESTERINGAR I EXTERNT FÖRHYRDA LOKALER		

fortsättning vårdinvesteringar

3. Maskiner, inventarier och IT			
3.1 Hälso- o sjukvårdsnämnden			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa hälso- och sjukvårdsnämnden			
3.2 Stockholmsläns sjukvårdsområde			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa SLSO			
3.3 Karolinska Universitetssjukhuset			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa Karolinska			
3.4 Södertälje sjukhus AB			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa STS AB			
3.5 Södersjukhuset AB			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa SÖS			
3.6 Danderyds Sjukhus AB			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa DSAB			
3.7 S:t Eriks Ögonsjukhus AB			
Ospecificerade objekt < 100 mkr			
Summa S:t Erik			
3.8 Folktandvården Stockholms Län AB			
Ospecifierade objekt < 100 mkr			
Summa Folktandvården			
3.9 Ambulanssjukvården i Storsthlm AB			
Ospecifierade objekt < 100 mkr			
Summa AISAB			
Summa maskiner, inventarier och IT			

fortsättning vårdinvesteringar

4. SLL IT (Landstingsstyrelsen)				
Utredningsbeslut				
3R Framtidens vårdinformationsmiljö				
Ospecifierade objekt < 100 mkr				
Summa SLL IT				
5. Nya Karolinska Solna utrustning				
5.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige				
5.2 Genomförandebeslut				
Summa LSF-NKS Bygg				
6. Strategisk utrustning vård, LSF				
6.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige				
Summa tidigare beslutade objekt				
Ospecifierade objekt				
Ospecifierade objekt < 100 mkr				
Summa nya objekt				
Summa Strategisk utrustning vård, LSF				
VÅRDEN TOTALT				

27.9.4 Investeringsplan 2017–2021, direktiv 2022 samt prognos 2023–2026 Annan verksamhet

Mkr	Budget 2018	Prognos 2018	Budget-förslag 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1. Locum AB												
Ospecifierade objekt < 100 mkr												
Summa Locum AB												
2. Kulturnämnden												
Ospecifierade objekt < 100 mkr												
Summa Kulturnämnden												
3. Landstingsrevisorerna												
Ospecifierade objekt < 100 mkr												
Summa Kulturnämnden												
4. Patientnämnden												
Ospecifierade objekt < 100 mkr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa Patientnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Medicarrier AB												
Ospecificerade objekt < 100 mkr												
Summa Medicarrier												
6. AB SLL Internfinans AB												
Ospecifierade objekt < 100 mkr												
Summa Internfinans												
7. Landstingsstyrelsen												
LSF - Ospecificerade objekt < 100 mkr												
Berga - Ospecificerade objekt < 100 mkr												
Summa Landstingsstyrelsen												
ANNAN VERKSAMHET TOTALT												